

DOMÁCA CIRKEV - ZÁLEŽITOST' KORONAKRÍZY, ALEBO POZVANIE DO HLBÍN VIERY? (2)

Prečo práve (Cirkev) v domoch? František Trstenský, autor domácej liturgie pre veľkonočné slávenie v karanténe, hovorí: „Charakter zhromaždenia veriacich v domoch bol v prvotnej cirkvi neformálnejší. Kresťania sa usilovali vnútri svojich spoločenstiev o vzťahy založené na princípoch Kristovho evanjelia, ktoré postupne priniesli zmeny v celej spoločnosti. Keďže kresťanstvo sa prvé tri storočia nemohlo slobodne šíriť a budovať chrámy, súkromné domy boli miestom modlitby a slávenia Pánovej večere, ohniskami viery, kde sa ohlasovalo evanjelium a uskutočňovala katechéza, sociálnym prostredím, kde sa stretávali muž a ženy, bohatí a chudobní, slobodní a otroci, Židia a pohania, čo umožňovalo riešiť nielen náboženské otázky, ale aj medziľudské vzťahy a problémy. Domáca cirkev bola aj príbytkom

pre ohlasovateľov evanjelia, ktorým poskytovali materiálne zázemie a duchovný domov a rodinu. A nakoniec: stala sa základom pre univerzálny charakter Cirkvi a vzorom fungovania farností a iných partikulárnych spoločenstiev.“

Aby sme boli pravdiví, už Starý zákon často a dôsledne hovorí o slávení Božieho kultu práve v rodinách. Ak si dobre pamätáme čítanie o odchode Izraelitov z Egypta, jasne tam vidno aj status prežívania prítomnosti Boha v rodine. Izraeliti mali jesť baránka v rodinách tak, aby bol baránok dosť pre jednu rodinu – alebo sa mali spojiť. Týchto pravidiel slávenia v rodine, pochádzajúcich z úcty voči Bohu v židovskom národe, bolo veľmi veľa. Každý člen rodiny mal pri tomto slávení jasnú a presnú úlohu a postavenie, od vedenia slávnosti cez prípravu jedla, zapalovanie sviec až po presné postoje a modlitby.

Od čias prvej cirkvi je teda domáca cirkev regulárnym a dôležitým pojmom. Sú to tí, ktorí aj podľa Katechizmu Katolíckej cirkvi „uverili s celým svojím domom“. Práve odtiaľto, z rodín a domácností, sa prinášala zmena života, taká očividná a zrejماً po obrátení a žití Božieho slova – a čo je zjavné, bola príťažlivá, inšpirujúca, hoci niekedy pre niektorých provokujúca vo svedomí. Jej črtami boli radosť, odvaha,

spolupatričnosť, bratstvo aj medzi služobníctvom a pánmi, vzájomná láska a starostlivosť, nezištná pomoc komukoľvek, pokojné vystupovanie a miernosť, schopnosť odpúšťať aj nepriateľom. To všetko nebolo samozrejmosťou tej doby – a často nie je samozrejmosťou ani teraz.

Hoci domáce cirkvi vznikali aj ako nevyhnutnosť pre neexistujúce spoločné priestory na slávenie Eucharistie (tá sa slávila v domoch), ani fakt, že dnes máme chrámy ako miesta stretávania sa farskej cirkvi, nič nezmenil a neubral na dôležitosti a potrebe žiť domácu cirkev.

Cirkev o cirkvi

Ak máme porozumieť domácej cirkvi a jej potrebe pre tento súčasný svet, môžeme a máme sa oprieť aj o učenie Katolíckej cirkvi a diela pápežov, ako aj o výklad slov z hebrejčiny Starého a Nového zákona. Zčať možno treba od slovíčok, ktorým je označená. Slovko „cirkev“ pochádza z gréckeho „kyriakos“ a znamená „dom Pána“. Toto slovíčko sa prekladá v Novom zákone do pojmu „ecclesia“ – už v p r e n e s e n o m v ý z n a m e zhromaždenia alebo spoločenstva tých, ktorí uverili.

Aj slovíčko „dom“ predstavuje v textoch Starého aj Nového zákona niečo viac ako len čistú predstavu budovy či stavby. Hebrejský význam

slova „bajit“ („dom“) označuje predovšetkým domácnosť, rodinu, teda určitú komunitu ľudí, ktorá žije spolu späť rodinnými a inými zväzkami. Novozákonný výraz „oikos“ („dom“) okrem iného označuje aj chrám, tak v pozemskej, ako aj nebeskej podobe. Nový zákon doslova používa toto slovo vo význame „Boží dom“, ba až „Božia domácnosť“. Tento výraz v Novom zákone presne predstavoval dom v ranom kresťanstve: bolo to miesto stretávania sa a spoločenstva, ktoré sa obracalo k Pánovi, kde sa hlásalo evanjelium, vyučovalo a lámalo sa chlieb.

Presný pojem „domáca cirkev“ po prvý raz použil svätý Ján Chryzostom. No nie je neviditeľný ani v ďalších textoch a dokumentoch Cirkvi. Druhý vatikánsky koncil sa bez rozpakov vracia k tomuto termínu a nazýva rodinu „domácou cirkvou“. Katechizmus Katolíckej cirkvi jasne hovorí o spoločenstve osôb, ktoré je ustanovené Kristom, postavené na ňom a podľa vzoru Svätej rodiny necháva v sebe rásť Krista (porov. KKC, § 1655).

To, že každá rodina má predstavovať domácu cirkev, nie je náhoda. Boh je vynikajúci pedagóg a vie, že všetky podstatné veci pre život sa naučíme práve doma, v rodine. Aj preto Katechizmus vyzýva rodičov, aby boli prvými ohlasovateľmi viery pre svoje deti a nezabúdali na krstné kňazstvo každého člena rodiny, práve tým, ako budú prijímať sviatosti, modliť sa, vzdávať vďaky, svedčiť s v e d e c t v o m s v ä t é h o ž i v o t a , sebazapieraním a činorodou láskou. Rodina ako domáca cirkev má byť prvou školou a trenážerom skutočného života s Kristom

(porov. KKC, § 1657).

Svätý Otec František v jednej zo svojich katechéz zaostril pozornosť aj na domácu cirkev, keď predostiera pred poslucháčov príbeh svätého Pavla a manželov Prisky a Akvilu, ktorí otvorili svoj dom nielen pre pohostenie a zázemie Pavla, ale aj pre šírenie viery. Pavol s nimi dokonca pracoval, keďže aj oni vyrábali stany, tak ako aj Pavol. Okamihom prijatia Pavla a evanjelia sa ich dom „naplnil vôňou Slova“, ba stal sa svedectvom a ohniskom toho, čo znamená žiť s Kristom.

Keďže do ich domu prichádzali aj iní, či chceli a či nie, stretávali sa so živým Kristom prítomným v ich životoch – a minimálne si museli klásť otázky, čo sa s Akvilom a Priskou stalo, keď sú takí iní, lepší, dokonalejší. Ich život sa stal inšpirujúcim pre ostatných. O to viac, že Priska a Akvila sa stali evanjelizátormi aj v službe pre komunitu mimo svojho domu, čiže znovu len prinášali ďalej to, čomu uverili a čo žili. Pavol im bol nesmierne vďačný, lebo svojím autentickým životom urobili viac služby šíreniu Slova ako akýkoľvek horlivý kazateľ.

Benedikt XVI. vo svojej katechéze zo 7. februára 2007 pripomína, že aj úsilie mnohých rodín pripravuje „humus“, živnú pôdu pre rast viery. V čase koronavírusu a nutnosti sledovať bohoslužby online nám don Marián Valábek, riaditeľ Centra

pre rodinu Bratislavskej diecézy, znovu zdôrazňuje: „Bez toho, aby ste museli ísť do kostola, Ježiš je u vás doma. Nemôžete okrem oprávnených výnimiek ísť k sviatostiam okrem tej, ktorú máte doma a ktorú žijete, manželia sami sviatostnú prítomnosť Ježiša majú doma. A s vami aj tí najbližší, ktorí s vami bývajú.“

Ježiš sa so sviatosťou manželstva nestratí po pandémie z rodín. Ostáva a je našou výzvou a úlohou nechať ho s nami žiť naplno a nechať precítiť jeho blízkosť cez slovo a lásku v našich rodinách. Teda žiť a vytvárať nádhernú, zdravú základnú bunku veľkého domu Otca, Božiu domácnosť, domácu cirkev.

Je to ozaj také dôležité?

Pre mnohých z nás je táto výzva nepredstaviteľná – naše úkony viery boli často obmedzené (a tak sme boli mnohí vychovaní) na povinnosť ísť na svätú omšu raz do týždňa, možno sa ešte pomodliť pred jedlom v nedeľu. Zdalo sa nám, že to na prežívanie viery stačí, ale v mnohom šlo skutočne len o „prežívanie“ – teda základnú vegetatívnu činnosť, pri ktorej nenastával žiadny rast k svätosti (teda k väčšej darovanej láske) v rodinách.

Mnohí možno premýšľali nad tým, ako zmeniť atmosféru v rodine pre ťažké vzťahy, rovnako im nie sú jedno napäté vzťahy v bydlisku, na pracovisku či v spoločnosti. Veď o koľkých vieme, že sú veriaci, a ich správanie je úplne iné? Hľadáme kľúč, ako to všetko zlepšiť – a on je. Z začať treba práve domácou cirkvou! Prečo?

Z pohľadu tých, čo vyučujú náboženstvo v

školách, možno taká spätná väzba: deti mnohokrát nevedia nič o základných pravdách viery (bez ohľadu na vek), a tým pádom ani nič o tom, čo pre nich v bežnom živote, v tom, ktorý žijú predovšetkým doma, viera môže a má znamenať, ako veľmi môže premeniť ich vzťahy, smerovanie, prejavy. Nevedia to, lebo to nevedia ani ich rodičia; a tí pravdivejší priznávajú, že to nedostali a nevideli.

Domáca cirkev ponúka presne toto: objavovanie tajomstiev viery, ktoré v každom ohľade a situácii menia náš život v rodine na lepší vďaka Kristovi a jeho evanjeliu. Znamená to znovu v tichu čítať Božie slovo a hovoriť o ňom spolu doma – rodičia s deťmi, manžel s manželkou, staršia generácia s mladšou. Znamená to aj jasný rešpekt úloh jednotlivých členov domácnosti v službe Slovu doma – tým, že otec sa stáva hlavou cirkvi aj v hlásaní Božieho slova, stáva sa skutočným prorokom, kňazom a kráľom, kým mama je tá, ktorá je zjavením lásky pre svojich doma.

A toto objavovanie Slova sa nemá končiť iba debatami, ale má sa posúvať do reálneho života, kde nám Boh pri zachovávaní jeho slova dáva neuveriteľne silné, no pravdivé prísluby pokoja, prosperity, radosti, súdržnosti, pravdy, vernosti, obetavosti, láskavosti... a mnoho iných darov. Čo z toho nie je pre rodinu potrebné? Čo z toho nie je

dobré preniesť práve do prostredia farnosti, obce, mesta, politiky, spoločnosti?

Ak ste sa počas karantény dostali k textom domácej liturgie, dostali ste poklad a zároveň návod a pomoc v jednom, ako žiť s Kristom v rodine. Pretože vďaka rozobratým textom, modlitbám, úvahám, prosbám a aj katechézám pre rodiny s deťmi, ktoré sú súčasťou tejto liturgie, sa rodiny učia, ako sa ohlasuje Božie slovo a ako nám dáva inšpiráciu do života. Nie je to samozrejmé všade a nie je to jednoduché, keďže malé deti sa vrtia a nevydržia, veľké sa búria a odmietajú.

No vždy je možné minimálne to, aby sa manželia ako zástupcovia rodiny a nositelia živej sviatosti manželstva modlili v mene svojej rodiny, a to aj vtedy, ak ich manželstvo podľa slov dona Valábka nie je sviatosťné – pretože ich na to uschopňuje sviatosť krstu. Ak to nejde medzi manželmi, riešením je spolupráca aspoň s jedným dieťaťom či starým rodičom a neustále pozývanie tých, ktorí sa na túto formu „kŕmenia Božím slovom“ dívajú cez prsty či je pre nich zvláštnou novinkou, do ktorej sa im nechce.

Faktom je, že existuje mnoho pomôcok pre rodiny, ako žiť v rytme s univerzálnou Cirkvou, s liturgickým rokom, so životom svätých – minimálne pre rodiny s deťmi je inšpirujúca aj séria obrázkov svätých a sviatkov z produkcie zastolom.sk. Pre dospelých je mnoho inšpirácií, ako si sprítomňovať Ježiša a jeho blízkosť: životopisy svätých, silná modlitba v rytme liturgického roka podľa jednotlivých slávení, spoločná modlitba ruženca či korunky, rozhovory a čítanie Svätého písma

spolu v rodine, zdieľanie sa z čítania dobrej duchovnej literatúry, pozeranie filmu s hodnotou či ďakovný večer raz za týždeň, otvorený aj iným, tak ako ho žijú napríklad manželia Králikovci. Inšpirácie, ako žiť domácu cirkev, nájdete aj tu.

František Trstenský vníma, že farská a školská katechéza má byť len doplnkom toho, čo rodičia hovoria, zdieľajú a žijú so svojimi deťmi doma. V škole či v kostole sú deti či rodičia hodinu-dve do týždňa. V rodine sú prevažnú časť dňa, zvlášť teraz, počas obmedzení. Kde teda je väčšia možnosť naučiť sa žiť s Bohom?

František Trstenský hovorí: „Po skončení karantény potrebujeme aj v priestore Katolíckej cirkvi na Slovensku veľmi seriózne prehodnotiť tieto priority, osloviť odborníkov na teológiu a rodinnú katechézu. Cirkevné dokumenty jasne zdôrazňujú, že rodičia sú prvými ohlasovateľmi viery. Potrebujeme naučiť našich rodičov, aby oni odovzdávali vieru. My ostatní im chceme byť v tom čo najviac nápomocní. Texty domácej liturgie majú práve tento cieľ. Otec a mama, ty budeš viesť liturgiu, ty budeš deťom hovoriť o viere.

V bežnom živote sa dieťa učí od rodičov napodobňovaním. Týmto spôsobom sa učí rozprávať, učí sa hygienické návyky, správanie atď. Celkom prirodzene to platí aj pre

život viery. Dieťa bude napodobňovať rodičov, ktorí sa modlia, ktorí si odpúšťajú, ktorí o náboženských pravdách rozprávajú a žijú svoju vieru. Vítam a podporujem všetky aktivity a materiály, ktoré pomáhajú rodičom, aby aj túto svoju úlohu zvládli čo najlepšie. Na Slovensku máme viacerých múdrych kňazov a laických veriacich, ktorým nechýba erudícia a vernosť náuke Cirkvi. Avšak potrebujeme v tomto smere viac spájať sily, inšpirovať sa tým, čo už jestvuje a funguje v Katolíckej cirkvi v iných krajinách, a adaptovať to na naše prostredie.“

Úplne trefne a konkrétne nás k tomu pozýva v aktuálnej situácii kardinál Farell v liste z 21. marca 2020, ktorý bol uverejnený ako príloha v 2. čísle Farského listu - Chaire a kľudne sa môžeme k nemu vrátiť a znovu si ho prečítať.

Rukavica je teda hodená pre všetkých. Hovorme viac o tom, ako žiť doma s Bohom, ako sa to dá a čo to s nami robí. Buďme si všetci nápomocní na ceste za jedným cieľom: inšpirovať sa a rásť s Bohom už doma tak, aby každý z členov domácnosti bol presiaknutý – podľa slov dona Valábka z kázne na Deň rodiny 2020 zo Šaštína – Kristovou ľúbeznou vôňou.

Ako na to?

Byť Božou domácnosťou či základnou filiálkou Cirkvi sa dá, ako sme zistili z množstva úžasne inšpiratívnych odpovedí na otázky ankety. Ponúkame vám zopár z nich, hoci všetky by si tu zaslúžili byť. Samozrejme, budeme vďační, ak nám svoju skúsenosť napíšete aj vy!

Otázky boli jednoduché:

Čo pre vás znamená domáca cirkev?

Ako ju žijete vy?

Ktorý prvok prítomnosti Ježiša je u vás silný?

„Domáca cirkev – naša rodina, v ktorej je prítomný Pán Ježiš. Žijeme ju spoločnou modlitbou (v rôznom zložení v rôznom čase), pomocou, vypočutím toho druhého, poskytnutím útechy špeciálne v tieto dni. Silný prvok – spoločná večerná modlitba.“

Rodina Rasťa a Janky Bachratých, Cífer

„Pre mňa domáca cirkev znamená veľa, je to balzam na dušu aj pre moju rodinu. Spoločne sa modlíme a hlavne veríme. V tejto dobe je modlitba pre nás psychohygienou, hlavne Korunka Božieho milosrdenstva.“

Angelina Kilmová, Ružomberok

„Pre mňa je to moment, keď sme všetci doma. Keď zdieľame svoje radosti a starosti, keď mám možnosť rozprávať sa so svojimi deťmi. Keď sedíme pri jedle a preberáme možné aj nemožné. Večer, keď kľakáme k ružencu a každý sa modlí jeden desiatok. Naše spoločné prosby a obety. Silná je spoločná modlitba a spoločné stolovanie.“

Žaneta Gajdošová, Vrútky

„Domáca cirkev je milosť daná rodinám sprítomňovať Krista síce neviditeľným, ale skutočným spôsobom cez manželskú lásku posvätenú sviatosťou. Niekde som čítala, že Ježiš sa sprítomňuje každým láskyplným gestom manželov, to sa mi

veľmi páči. Týmto spôsobom sa Ježiš fyzicky dotýka aj našich detí a v nás je priamo. Je to zázrak. Vonkajším znakom je stála prítomnosť krížika, sviece, prípadne obrázok svätého alebo sviatku (používame aj obyčajné z modlitebníka). Modlíme sa pravidelne spoločne pri jedle, ráno, pred spaním, pri hľadaní stratených hračiek... a vzájomne si žehnáme pred spaním a snažíme sa žiť liturgický rok. Nemôže chýbať čítanie Biblie, Božie slovo sa detí v poslednom čase veľmi dotýka, a nás tiež.“

Zita Ridzиковá, Bratislava

„Domáca cirkev je pre mňa rodina, moji najbližší. Je to môj mikrosvet vo veľkom a zložitom svete, na ktorom mi najviac záleží. Vzájomne sa chránime, podporujeme, prežívame spolu tie najsilnejšie okamihy. Myslím, že je založená na vzťahoch medzi ľuďmi navzájom a medzi samotným spoločenstvom a Bohom. Naše prežívanie domácej cirkvi vychádza z bežných, obyčajných situácií. Zážitok spoločného slávenia Eucharistie v kostole, prijímanie sviatostí, to všetko sa premieta do domáceho spôsobu života, vzájomnej komunikácie v rodine.

Každý z nás je iný a Boh sa každého z nás dotýka odlišným spôsobom. Vieme o tom, a predsa sa tešíme z toho, že k sebe patríme a Boh je uprostred nás. Silným prvkom je u nás určitá sloboda, ktorú si vzájomne dávame na poznávanie a prežívanie Božej prítomnosti. Mám dve dcéry, jedenásť a trinásť rokov. Každá je iná, dotýkajú sa ich iné slová, majú rôzne povahy. Aj manželka mala cestu do Cirkvi odlišnú od tej mojej. Prejavuje sa to dodnes. Napriek tomu sa radujeme zo všetkého pekného, čo nám Pán Boh dáva, a prežívame to spoločne.“

Antonín Randa, Praha

autor: Mária Kohutiarová/www.slovoplus.sk

FARSKÉ OZNAMY PO 3. NEDELI V CEZROČNOM OBDOBÍ

Pondelok	25. 1.	OBRÁTENIE SV. PAVLA, APOŠTOLA (sviatok)
Detvianska Huta		Dorota Kamenská, manžel, deti avnuk Ján (430)
Utorok	26. 1.	Sv. Timoteja a Títa, biskupov (spomienka)
Látky		+ z rodiny Zdechovanovej a Segečovej
Streda	27. 1.	Streda 3. týždňa v Cezročnom období (Sv. Angely Merici, panny ľs.)
Detvianska Huta		+ Za pokoj v rodine a za zdravie a BP pre deti a vnúčatá (376)
Štvrtok	28. 1.	Sv. Tomáša Akvinského, kňaza učiteľa Cirkvi (spomienka)
Látky		+ z rod. Valigurovej a Kúpetovej (113)
Piatok	29. 1.	Piatok 3. týždňa v Cezročnom období
Detvianska Huta		+ Elena Machunková (93)
Sobota	30. 1.	Panny Márie v sobotu
Detvianska Huta		+ Pod' za 60 r. života, prosba o Božiu pomoc prerodinu (92)
Nedeľa	31. 1.	✘ 4. NEDEĽA CEZROČNOM OBDOBÍ
Detvianska Huta		Za farníkov

OSTATNÉ OZNAMY A INFORMÁCIE:

♦ Vďaka za spoločenstvo modlitby počas uplynulého týždňa v našich rodinách a verím, že ste prežili aj krásnu nedeľu Božieho slova v rodine. Vďaka za spoločenstvo na biblickom stretnutí. Sledujte našu Facebookovú stránku a stránku farnosti, kde sa nachádzajú vždy nové informácie a inšpirácie pre život.

♦ V utorok večer o 18:00 hod. vás pozývam na on-line Biblické stretnutie. Bližšie informácie ako sa prihlásiť sa nachádzajú na Facebookovej alebo webovej stránke farnosti, či stačí len skopírovať tento link: meet.google.com/vra-owmd-aae

♦ Všetky fyzické stretnutia sú naďalej zrušené, ak teda potrebujete niečo súkromne, ozvite sa mi. Budem sa snažiť pomôcť, v čom budem môcť.

♦ Ďakujem za Vašu štedrosť pri podpore našej farnosti. Bohuznáma prispela na farský účet 20,- €. Nech

vám to náš dobrý Boh odmení.

♦ Sme vďační za každú podporu farnosti. V čase obmedzení ju môžete podporiť aj prostredníctvom farského účtu s poznámkou „milodar“, (SK77 0900 0000 0000 7162 8655) a do kostolných pokladničiek. Prípadne naskenujte vo vašej bankovej aplikácii tento QR kód. Nasledujúce dni bude prebiehať zbierka pre potreby farnosti a na vyplatenie el. energie. Do poznámky uveďte „pre potreby farnosti“.

♦ V kostole nájdete nové Katolícke noviny, prípadne i januárové vydania časopisu Slovo medzi nami, Posol (tí ktorí ho máte objednané) Slovo +, knihu: Rodina, domáca Cirkev.

♦ Odporúčam Vám do pozornosti sv. omše pre deti po ktorých nasleduje aj krátky program pre deti. Prenosy pripravuje páter Ján z Prievidze so svojím tímom. Link je na Facebookovej stránke farnosti.

PAY BY SQUARE

#Pápež František | Božie slovo je protiliekom na strach

V tú nedeľu Božieho slova počúvame Ježiša, ktorý ohlasuje Božie kráľovstvo. Pozrime čo hovorí a komu to hovorí. Čo hovorí. Ježiš začína kázať takto: «Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo» (Mk 1,15). Boh je blízko, hľa toto je prvé poslanstvo. Jeho kráľovstvo zostúpilo na zem. Boh nie je tam hore, ako sme často v pokušení si myslieť, v ďalekých nebesiach, oddelený od situácie človeka, ale je s nami. Čas vzdialenosti sa skončil, keď sa v Ježišovi stal človekom. Odvtedy je Boh veľmi blízko; od nášho človečenstva sa nikdy neoddelí a nikdy sa mu nezunuje.

Táto blízkosť je začiatok evanjelia, to je to, čo – ako zdôrazňuje text – Ježiš «hovoril» (v. 15): nepovedal to iba raz a dosť, hovoril to, čiže neustále opakoval. „Boh je blízko“ – to bolo leitmotívom jeho ohlasovania, jadrom jeho poslanstva. Ak je toto začiatok i refrén Ježišovho kázania, nemôže to nebyť konštantou kresťanského života a ohlasovania. Prv než čokoľvek iné, je potrebné veriť a ohlasovať, že Boh sa priblížil k nám, že sme omilostení, zahrnutí milosrdenstvom. Pred každým naším slovom o Bohu je tu jeho Slovo pre nás, ktoré nám naďalej hovorí: „Neboj sa, som s tebou. Som ti nablízku a budem ti nablízku“. Slovo Božie nám dovoľuje dotýkať sa rukou tejto blízkosti, pretože – ako hovorí Deutoronómium – nie je od nás ďaleko, ale je blízko v našom srdci (porov. Dt 30,14). Je protiliekom na strach, že by sme zoči-voči životu zostali sami. Pán v skutočnosti prostredníctvom jeho Slova utešuje (tal. „con-sola“), čiže stojí pri tom, kto je sám (tal. „solo“). Keď k nám hovorí, pripomína nám, že sme v jeho srdci, vzácní v jeho očiach, chránení v dlaniach jeho rúk.

Božie slovo vlieva tento pokoj, ale nenecháva na pokoji. Je to slovo útechy, ale aj obrátenia. «Kajajte sa», hovorí totiž Ježiš hneď po zvestovaní Božej blízkosti. Pretože s jeho blízkosťou sa skončili časy dávania si odstupu od Boha i od ostatných, skončili sa časy, v ktorých každý myslí na seba a ide na vlastnú päsť. Toto nie je kresťanské, pretože ten, kto zakúsi Božiu blízkosť, nemôže sa dištancovať od blízkeho, nemôže ho ľahostajne poslať preč.

V tomto zmysle ten, kto je v častom kontakte s Božím slovom, dostáva zdravé životné obraty: objavuje, že život nie je časom dávania si pozor na druhých a chránenia seba samých, ale je príležitosťou vyjsť v ústrety iným v mene Boha, ktorý je nablízku. Takto nás Slovo zasiaté do pôdy nášho srdca vedie k zasievaniu nádeje prostredníctvom blízkosti. Presne tak, ako to Boh robí s nami.

Pozrime teraz na to, ku komu Ježiš hovorí. Predovšetkým sa obracia na galilejských rybárov. Boli to jednoduchí ľudia, ktorí žili z plodov svojich rúk, pracujúc v noci i vo dne. Neboli odborníkmi na Písma a istotne nevynikali vo vede či kultúre. Bývali v zmiešanom regióne s rôznymi národmi, etnikami a náboženstvami: bolo to miesto najvzdialenejšie od náboženskej čistoty Jeruzalema, najvzdialenejšie od srdca krajiny. Ale Ježiš začína odtiaľ; nie od centra, ale od periferie, a robí to preto, aby aj nám povedal, že nikto nie je na okraji Božieho srdca. Všetci môžu prijať jeho Slovo a stretnúť sa s ním osobne. V tomto ohľade je v evanjeliu osobitý detail, keď sa upozorňuje, že Ježišovo ohlasovanie prichádza «po» tom Jánovom (Mk 1,14). To „po“ je rozhodujúce, pretože zaznamenáva odlišnosť: Ján prijímal ľudí na púšti, kam išli iba tí, ktorí mohli opustiť miesta, kde žili. Ježiš naopak hovorí o Bohu v srdci spoločnosti, všetkým, tam kde sú. A nehovorí v určených hodinách a časoch: hovorí «prechádzajúc popri mora» k rybárom «keď spúšťajú svoje siete» (v. 16). Obracia sa na ľudí na najobyčajnejších miestach a v najbežnejších časoch. Tu je univerzálna sila Božieho slova, ktorá dosiahne ku všetkým a ku každej oblasti života. Ale Slovo má tiež zvláštnu silu, čiže ovplyvňuje každého priamym a osobným spôsobom. Učeníci nikdy nezabudnú na slová, ktoré v ten deň počuli na brehu jazera, keď boli pri loďke, pri svojich príbuzných a spolupracovníkoch, na slová, ktoré navždy poznačia ich životy. Ježiš im hovorí: «Pod'že za mnou a urobím z vás rybárov ľudí» (v. 17).

